

Hajdúhadház Város Polgármesterétől
4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1.
Á T F O G Ó É R T É K E L É S
Hajdúhadház Városi Önkormányzat 2011. évi gyermekjóléti és
gyermekvédelmi feladatai ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI tv. (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6.) bekezdése szerint a helyi önkormányzatnak gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31.-ig - a gyámhatóságokról és gyámügyi eljárásról szóló többször módosított 149/1997 (IX. 10.) Korm. rendeletben foglalt tartalommal - átfogó értékelést kell készítenie, amelyet a képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a megyei kormányhivatal szociális és gyámhivatalának. A szociális és gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a megyei gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Bevezető:

A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

Fontos, hogy a törvényben kettéváljon a szolgáltató és hatósági tevékenység. A gyermekek jogait és érdekeit önként igénybe vehető ellátásokkal biztosítja. A gyermeket a családból nem lehet csak és kizárólag azért kiemelni, mert nincsenek meg a megfelelő anyagi körülmények. Tehát mindenképp először a prevenció elve érvényesül. Nevezetesen, hogy különböző ellátási formákkal kell stabilizálni a gyermekek, illetve családok helyzetét. Ugyanakkor nincs olyan intézményi forma, amely maximálisan helyettesíteni tudná a családot.

A települési önkormányzat a gyermekvédelmi törvényben meghatározott módon rendeletet alkot, hogy helyileg szabályozza pénzügyi, természetbeli ellátásokat, illetve a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat.

Hajdúhadház Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Gyvt. hatályba lépését követően 1998. április 23-án fogadta el a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI tv. által szabályozott gyermekvédelmi támogatás, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, a gyermekétkeztetés nyersanyag normájának és intézményi térítési díjának helyi szabályairól szóló 14/1998 /IV.23./ H.Ö. sz. rendeletet. A törvény folyamatos módosításai miatt a helyi rendeletet is többször kellett módosítani.

A képviselő-testület 2004. decemberében a korábbi helyi rendeletet hatályon kívül helyezte és az aktuális módosítások nyomán új egységes szerkezetű helyi rendeletet fogadott el 45/2004. (XII.03.) számon, majd a Gyvt. további módosítása miatt e rendelet is hatályon kívül lett helyezve 2005. februárjában, és helyette – a 4/2005 (II.16) számú rendeletet követően - elfogadásra került 2005. szeptember hónapban a 19/2005 (IX.23.) számú helyi rendelet.

(Meg kell jegyezni, hogy ez utóbbi rendelet sincs már hatályban, hiszen a Gyvt. 2005. év végi módosítása miatt meg kellett alkotni az 1/2006 (I.24.) számú helyi rendeletet, amely a gyermekjóléti intézmények (bölcsőde, gyermekjóléti szolgálat) fenntartó váltása miatt már ugyancsak hatályát veszítette. Jelenleg Hajdúhadház Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2008 (V.29.) számú rendelete van hatályban 2008. június 01.-től, legutóbb Hajdúhadház Város Önkormányzata képviselő-testülete 4/2012.(V.02.) önkormányzati rendelete módosította a bölcsődei intézményi térítési díjak vonatkozásában, mely 2012. május 02-án lépett hatályba.

A települési önkormányzat feladatai közé tartozik tehát - figyelembe véve a törvényt és a helyi rendeletet - , a prevencióban való közreműködés, illetve annak megakadályozása, hogy a gyermekek veszélyeztetett helyzetbe kerüljenek.

Ehhez a jogszabály adta eszközök a következők:

- Pénzbeli ellátások
- Természetbeli ellátások
- Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások

1. A település demográfiai mutatói:

Hajdúhadház város lakosainak száma 13234 fő, minimális mértékben magasabb, mint 2010 évben. A városban 6702 nő és 6532 férfi él. **A 0-18 év közötti gyermekek száma: 3845 fő.** 7788 a 19 és 62 év közötti aktív korúak száma, és 1601 62 éven felüli személy él a településen. Látható, hogy az országos átlaggal szemben a városban csaknem a teljes lakosság 29 %-a kiskorú, 1985 fiú és 1860 leány.

A 0-18 éves korosztályt tovább bontva megállapítható, hogy 0-3 évesek száma 745 fő, 4-14 évesek száma 2241, a 15-18 éveseké 859 fő.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

I./ Pénzbeli ellátások :

Ide tartozik jelenleg a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, a gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése, valamint az otthonteremtési támogatás. Az utóbbi két ellátás a gyámhivatal hatáskörébe tartozik. Korábban ugyancsak pénzbeli ellátási forma volt a rendszeres gyermekvédelmi támogatás.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik. Településünkön a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás tekintetében a döntési jog átruházott hatáskörben eljárva a Szociális Családvédelmi és Egészségügyi Bizottságot illeti meg a képviselő-testület hatáskörének átruházásáról önkormányzati hatósági ügyben szóló Hajdúhadház Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 14/2005 (VII.08) sz. rendelet 1. § a.) pont aa.) pontja alapján. (E rendelet azonban 2006. februárjában hatályon kívül lett helyezve, és jelenleg az 5/2006 (II.14.) sz. helyi rendelet rendelkezik a hatáskör átruházásról.)

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti kérelem benyújtására, illetőleg a támogatás megállapítására Hajdúhadházon 2011.-ben 83 esetben került sor. A kifizetett összeg összesen 502.500 forint volt.

Új támogatási formaként jelent meg az óvodáztatási támogatás. A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

a) a gyermek óvodai beíratását követően első alkalommal, ha a gyermek óvodai beíratása

aa) az év első felében történik és a gyermek óvodai nevelésben való részvétele óta legalább három hónap eltelt, a beíratás évének június hónapjában,

ab) az év első felében történik, de júniusig nem telt el három hónap, a beíratás évének december hónapjában,

ac) az év második felében történik és a gyermek óvodai nevelésben való részvétele óta legalább három hónap eltelt, a beíratás évének december hónapjában,

ad) az év második felében történik, de a beíratás évében decemberig nem telt el három hónap, a következő év június hónapjában [a továbbiakban az aa)-ad) pont alattiak együtt: első alkalom],

b) a gyermek beíratását követően második és további alkalommal az óvodai nevelési jogviszony fennállásáig

ba) a tárgyév június hónapjában,

bb) a tárgyév december hónapjában,
pénzbeli támogatást folyósít.

A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

A támogatás összege a 2011. évben gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint. A 2009. évet követően az összeg emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

Óvodáztatási támogatásban 2011. évben első alkalommal 169 fő ebből három éves 68 fő, négy éves 101 fő, további alkalommal 322 fő, ebből három éves 32 fő, négy éves 90 gyermek, öt éves 83, hat éves 75 gyermek, 7 éves 42 fő (mindösszesen: 491 gyermek) részesült. 2011.-ben összesen 6.600.000 Ft folyósítására került sor.

II Természetbeli ellátások:

A Gyvt. fenti módosítása bevezette a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, mint természetbeni ellátást a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe utalva.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt 151. § (5) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak, a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek igénybe vételére. A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre akkor jogosult, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a (2011 évben) 140%-át (39.900 Ft.-ot),

aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy

ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt 20. § (3) vagy (4) bekezdésében foglalt feltételeknek (nappali oktatás rendje szerint folytat tanulmányokat);

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének (2011. évben) 130%-át (37.050 Ft.-ot) az a) pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt-ben meghatározott értéket.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2011. decemberében 1090 családból, 2915 gyermek részesült, amelyből 8 gyermek tartósan beteg, illetőleg fogyatékos. Az érintett családok 50%-ában nevelkedik 3 vagy annál több gyermek, illetve 213 egyedülálló szülő gyermeke részesül az ellátásban.

Látható tehát, hogy ugyancsak magas a támogatott gyermekek köre (figyelembe véve a 0-18 éves korosztály létszámát a településen), akárcsak korábban a rendszeres gyermekvédelmi támogatás esetében.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév július 1-jén fennáll, a tárgyév július hónapjában, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában a jegyző pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás esetenkénti összege gyermekenként 5800 forint. 2011. augusztus hónapban 2880 fő (16.907.000 Ft.) , 2011. november hónapban pedig 2915 jogosult (16.715.600 Ft.) részesült e pénzbeli eseti támogatásban.

Új feladatként kell 2010 évtől ellátni az iskoláztatási támogatás felfüggesztését abban az esetben, ha a gyermek 50 órás igazolatlan hiányzást halmoz fel. 2011. évben 66 gyermek esetében került sor erre az intézkedésre. (A 66 gyermekből 3 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.) Ugyanakkor 10 órás igazolatlan hiányzásról 158, 50 órás igazolatlan hiányzásról 74 jelzés érkezett. Sajnos a gyakorlat azt mutatja, hogy nincs visszatartó ereje a támogatás felfüggesztésének, annál is inkább, mert a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek után a támogatás természetben kerül átadásra.

A döntés előkészítést mind a természetbeni, mind a pénzbeli ellátások tekintetében a polgármesteri hivatal ügyintézői végzik. A hivatalban két előadó foglalkozik ezen ügyekkel, osztott munkakörben.

Az egyik előadó a képesítési követelményeknek megfelelően óvónői, illetve szociálpedagógus végzettséggel, közigazgatási szakvizsgával rendelkezik, a másik előadó középiskolai végzettséggel rendelkezik.

Hajdúhadházon továbbra is nagyon gyakori, hogy a támogatott családok több mint felében a szülők munkánélküli ellátásokból élnek, illetőleg nem rendelkeznek semmilyen jövedelemmel. Kevés esetben beszélhetünk arról, hogy a család költségvetésének alapját a munkával szerzett jövedelem jelenti.

Éppen ezt szem előtt tartva a települési önkormányzatnak a továbbiakban is különösen fontos feladata, hogy támogassa azon vállalkozásokat, gazdasági társaságokat, vállalatokat, amelyek munkahelyet biztosítanak lakosság részére.

A másik lényeges feladat, hogy a támogatásban csak az részesüljön, aki ténylegesen jogosult rá. Ennek kiszűrése természetesen nagyon nehéz feladat.

Még akkor is, ha környezetanulmányt folytatunk le. Ugyanis az ingatlan, ingó vagyon sok esetben nem a támogatott szülő tulajdonát képezi, illetve idő, valamint a gépkocsi korlátozott igénybe vehetősége miatt minden egyes családnál sajnos továbbra sem volt megoldható – az újbóli megállapítás során - környezetanulmányt végezni. Hivatalunk a megállapításoknál a továbbiakban - lehetőségeihez képest - még szigorúbban és folyamatosan ellenőrizte a családok vagyoni helyzetét, körülményeit.

A személyi és tárgyi feltételekre jellemző, hogy a létszám az ellátásra a múlt évben elegendő volt.

A tárgyi feltételek folyamatosan fejlődnek, 2005.-ben megtörtént az ügyintézők elavult számítógépeinek a korszerűsítése. A számítógépek hálózatra kapcsolódtak. Sorra került új server gép üzembe helyezése, és a WINIOP elnevezésű szociális számítógépes program beüzemelése, adatbázisának feltöltése. E programot 2010 év második felében leváltotta a jóval korszerűbb WINX szociális szoftver. Jelentős segítséget nyújt az ügyintézésben és a nyilvántartásban. A határozatok pontosabbá váltak, a tényállás tisztázását követően az ügyintézés ideje is lerövidült. 2011 évben a nyomtatókat lecserélték nagy teljesítményű hálózati nyomtatókra, illetve 2 db modern fénymásoló gép is üzembe lett helyezve, mely hálózati nyomtatásra is alkalmas.

(2006. év végére már elmondható volt, hogy a terület valamennyi számítógépe korszerűvé vált. 2009. évben már minden ügyintéző – szem kémélő – LCD monitorral dolgozhatott.)

III. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai:

Nevelési-oktatási Intézmények:

Hajdúhadháznak három óvodája és két általános iskolája van. 2008. szeptember 01.-től a településen működik egy egyházi óvoda is.

2010. évben az *Arany Kapu Óvoda* 125 férőhelyén 150 fő volt felvéve, ebből 150 gyermek étkezett, illetőleg 134 gyermek részesült térítésmentességben, 4 gyermek 50 %-os kedvezményben.

Az *egyházi óvoda* 110 férőhelyére 110 gyermek volt felvéve, ugyanennyi étkezett és közülük 7 gyermek 50 %-os kedvezményben részesült, 63 gyermek étkezett térítésmentesen. A *Szivárvány Óvodába* 186 gyermek járt, ugyanakkor a férőhelyek száma 175. 186 gyermek étkezett, közülük 177 térítés nélkül, 6 gyermek 50 %-os kedvezmény igénybevételével.

A *Három Szirom Óvoda* 142 férőhelyére 170 gyermek volt beíratva, 170 gyermek étkezett 6 fő 50 %-os kedvezményben részesült, és 134 gyermek volt térítési díj mentes.

A *Bocskai István Két Tanítás Nyelvű Általános Iskolában* a férőhelyek száma 930. Ide 2011. évben 727 gyermek járt. 630 gyermek étkezett, közülük 9 fő részesült 50 %-os térítési díj kedvezményben, 616 gyermek volt térítési díj mentes.

A *Dr. Földi János Általános és Művészeti Iskola* 850 férőhellyel rendelkezik. Ugyanakkor tavaly a tanulói létszám 633 fő volt. 583 gyermek étkezett, közülük 11-en voltak jogosultak az 50 %-os, 542-en 100 %-os térítési díj kedvezményre.

2009. szeptember 1.-től működik Hajdúhadházon a *Református Általános Iskola*. Férőhelyeinek száma: 268. Ide 2011. évben 257 gyermek járt. 229 gyermek étkezett, közülük 27 fő részesült 50 %-os, 126 fő 100 %-os térítési díj kedvezményben.

Az óvodákban a térítési díj mentességre, illetőleg az iskolákban az 50 %-os és 100 %-os kedvezményekre a Gyvt. 151 § (5) és (6) bekezdésében foglalt esetekben volt és van lehetőség.

Ugyanakkor a fenti adatokból kitűnik, hogy az óvodák maximális kihasználtsággal működnek, azonban Dr. Földi János Általános és Művészeti Iskola, valamint a Bocskai István Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola tanulói létszáma visszaesett, a Református Általános Iskolába való átíratások miatt. Az önkormányzatnak, mint fenntartónak rendkívül fontos feladata, hogy a zavartalan működésüket biztosítsa.

3./ Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

I. Gyermekjóléti szolgáltatás

- Gyermekjóléti szolgálat

A Gyermejjóléti Szolgálat működése Hajdúhadházon 2011-ben

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében minden önkormányzatnak gyermejjóléti szolgáltatást kell biztosítania a településen. Hajdúhadházon a gyermejjóléti szolgáltatás a 2008. január 11-én megalakult Hajdúhadházi Többcélú Kistérségi Társulás keretein belül működik. Fenntartója a Hajdúhadházi Mikrotérségi Intézményfenntartó Társulás, székhelye Téglás, Hajdúhadházon a Gyermejjóléti Szolgálat területi irodával működik.

Személyi feltételek:

2011-ben a településünkön a 0-18 éves korú gyermekek száma 3845 fő volt -194 fővel több, mint 2010-ben.

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról meghatározza, hogy 1 családgondozó maximum 25 családot, vagy 45 gyermeket gondozhat. 2011-ben Hajdúhadházon az egy családgondozóra jutó gondozott családok száma 58, az egy családgondozóra jutó gondozott gyermekek száma 110 fő, a törvény által megengedettnek a többszöröse, munkájukat nehezíti az egyre növekvő adminisztráció, a létszámhiány mellett ez is az oka annak, hogy a határidők törvény által előírt betartására a családgondozók képtelenek.

Hajdúhadházon a gyermejjóléti szolgáltatást 2011-ben 7 fő felső fokú szakirányú végzettséggel rendelkező családgondozó (végzettség szerint: szakvizsgázott szociálpedagógus, általános szociális munkás, szociálpolitikus), 1 fő nem szakirányú felső fokú végzettségű családgondozó, aki jelenleg felsőfokú szakirányú képzésben vesz részt (óvodapedagógus, jelenleg szociális munkás hallgató), 1 fő családgondozó asszisztens (pedagógus végzettséggel) közfoglalkoztatás keretében szintén családgondozói feladatokat látott el 2011. november 30-ig.

Tárgyi feltételek:

Helyiség, felszerelés	Kizárólagos használat	Nem kizárólagos használat
Közösségi helyiség	-	-
Városhelyiség	1	-
Dolgozói szobák	2	2
Raktár	-	1
Telefon	-	1
Fax	-	1
Számítógép/Internet	4	1
Nyomtató	3	1
Projektor	-	1
Szolgálati jármű /kerékpár/	-	3

A fent leírtak alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Gyermejjóléti Szolgálat tárgyi feltételei 2011 évben nem voltak biztosítottak.

Továbbra is gondot jelent a terepmunka. Gondozott családjaik többsége a külvárosi, külterületi, városperemi /Mátyás-kert, Vénkert, Zöldfa, Homok u. stb./ részekén él. A gondozott családok kerékpárral történő felkeresése a számtalan hamis és kóbor kutya miatt életveszélyes- 2010-ben egy családgondozót beoltatlan kutya támadott, harapott meg az egyik család kutyája-, a munkatársak sokszor a testi épségüket veszélyeztetik.

Az utóbbi időben a gépkocsi használat sokat javult, általában hetente két félnapot igénybe tudják venni a gépjárművet.

A Gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenysége:

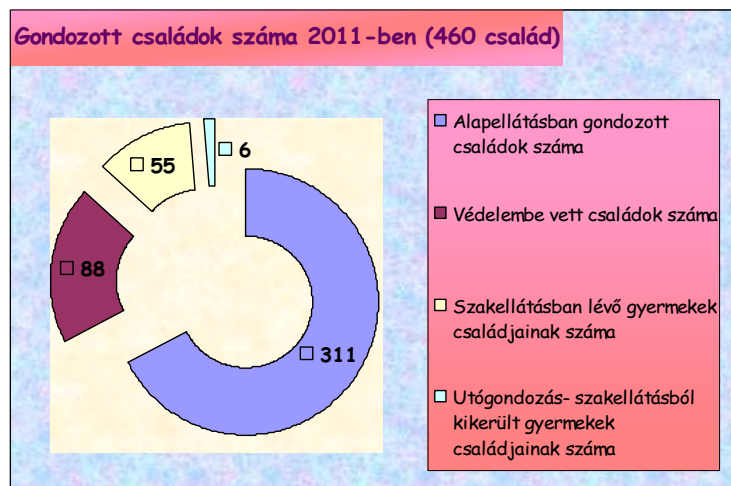
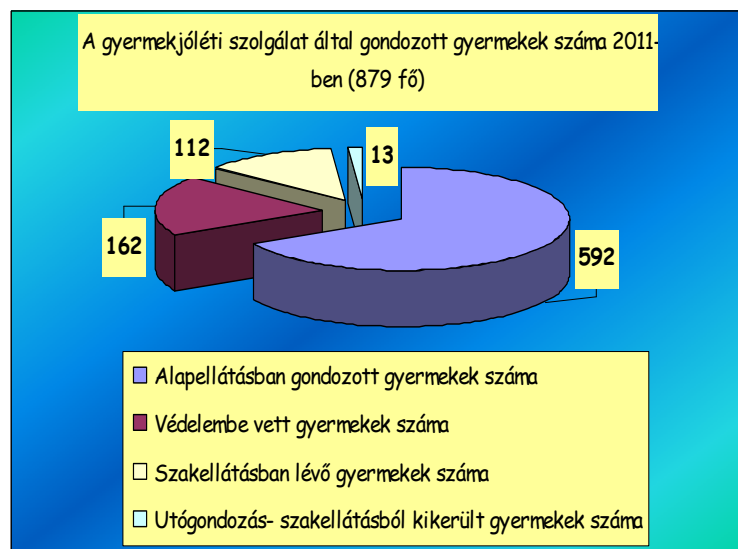
Kliensforgalom 2011-ben: 12 337 (2010-ben: 3540 volt)

A Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége Hajdúhadházon

Év	Gyermekek száma	Családok száma
2003.	489	234
2004.	418	163
2005.	721	273
2006.	657	295
2007.	655	295
2008.	583	295
2009.	655	274
2010.	864	477
2011.	879	460

Megnevezés	Gondozott gyermekek száma 2011-ben	Gondozott családjainak száma
Alapellátásban történő gondozás	592	311
Védelemben vétel	162	88
Utógondozás	13	6
Nevelésbe vett	112	55

Az igénybevevő gyermekek száma életkor szerint

Életkor	Adott korcsoportba tartozók száma
0-6 év	159
7-13 év	357
14-17 év	363
Összesen	879

A gyermekek veszélyeztetettségének legfőbb okai továbbra is a családon belül jelentkező:

Statisztikai adataik alapján a családi háttérnek nagyban meghatározó szerepe van a problémák tekintetében. Amint az alábbi ábra is mutatja a nem megfelelő gyermeknevelési attitűd, a szülői elhanyagolás, a szülők vagy a család életvitele okozza a problémák túlnyomó többségét.

Az elmúlt évekhez hasonlóan munkájuk során még mindig az egyik legnehezebb teendő a szülőkkel elfogadtatni azt, hogy a nevelés a család legfontosabb feladata és kötelessége. A gyermekekkel foglalkozó szakemberek képtelenek korrigálni a következtlen nevelésből, a kötődési zavarokból, a testi, lelki, erkölcsi, értelmi és érzelmi elhanyagolásból, a helytelen életvitelből eredő viselkedési zavarokat és tanulási motiválatlanságot.

A családokban leggyakrabban felmerülő problémák:

- Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő, stb.)
- iskolai és óvodai hiányzások, iskolakerülés
- terhességgondozásra nem jár rendszeresen, védőnővel, gyermekorvossal való együttműködés hiánya
- védőoltások elmaradása
- családon belüli bántalmazás (veszekedés, verekedés)
- devianciák
- szülői elhanyagolás
- gyermek önmagát veszélyeztet (serdülők)

- korai terhesség
- prostitúció
- életkori sajátosságból fakadó problémák (serdülők)
- gyermekbűnözés
- csavargás
- okmányok hiánya
- magatartási, tanulási problémák
- együttműködés hiánya
- szülői ház / kijelölt gondozási hely engedély nélküli elhagyása
- egészségügyi szolgáltatókkal, elsősorban a pszichiátriai szakrendeléssel való együttműködés elégtelensége

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének száma 2011-ben

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Ellátott gyermekek száma
Információnyújtás	6146	1465
Tanácsadás	75	75
Segítő beszélgetés	1979	498
Hivatalos ügyekben való közreműködés	1127	491
Közvetítés más szolgáltatásba	686	257
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	101	186
Szakmaközi esetmegbeszélés	1	-
Esetkonferencia	163	129
Szabadidős tevékenységek (nyári napközi, karácsonyi játszóház)	2 rendezvény – 11 alkalom	700
Kapcsolatügyelet	-	
Konfliktuskezelés	5	13
Családlátogatás	1393	879

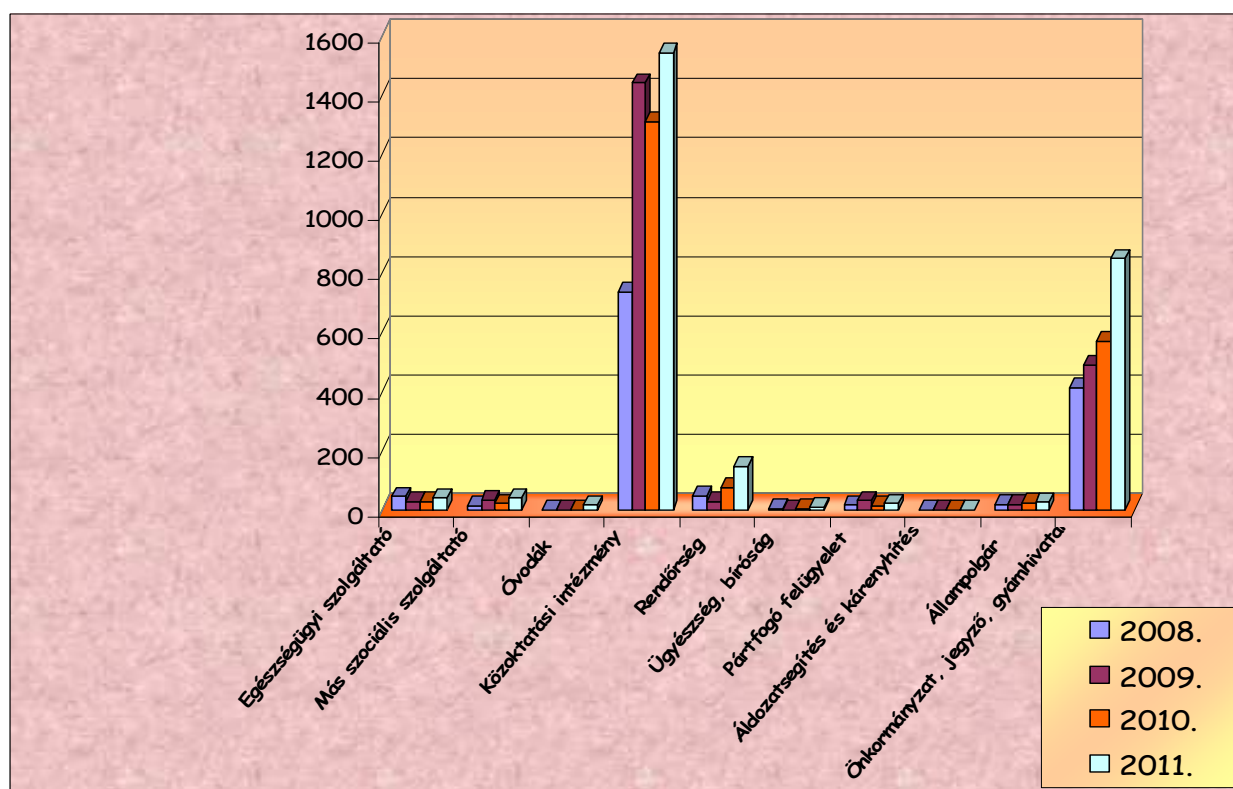
A szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozását Szolgálatuk a védőnői szolgálattal karöltve, intenzív munkakapcsolat keretében végzi. 2011-ben 14 fő kiskorú szociálisan válsághelyzetben élő várandós anya számára biztosították a szolgáltatást. Szolgálatuk az anyát megillető ellátásokról, a születendő gyermek örökbeadásával kapcsolatban tud tanácsot, felvilágosítást adni a várandós anyának.

Átmeneti elhelyezésben igyekeznek segítséget nyújtani a krízishelyzetbe került szülőknek. Az átmeneti gondozás lehetősége továbbra sem megoldott településünkön. 2011-ben családok átmeneti otthonában gondozásban részesült 4 család, melyben 10 gyermek nevelkedik. Az elhelyezés oka elsősorban családon belüli bántalmazás miatt történt.

Szervezési feladatok megvalósulása

Az észlelő és jelzőrendszer szervezése és működtetése, az egyes tagok feladatainak koordinálása a gyermekjóléti szolgálat feladata. Az előző évekhez képest 2011-ben is növekedett az oktatási intézményekből érkezett problémajelzések száma 1543 db, az önkormányzat, jegyző és gyámhivatal jelzése 847 db, illetve a rendőrség részéről 148 jelzés érkezett. Az alábbi grafikon tartalmazza 2006-tól 2011-ig az észlelő – és jelzőrendszeri tagok által küldött problémajelzések számát.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma: 2701

Prevenációs tevékenységet 2011-ben is két alkalommal végeztek, úgy mint a **Kéthetes Nyári Napközi** és a **Karácsonyi Játsszóház** megszervezését és megvalósítását. A program a FIKSZ PONT Egyesület illetve a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat dolgozóinak támogatásával valósult meg. Mindkét rendezvény szervezéséhez pályázati úton próbáltak támogatáshoz jutni, sajnos évek óta eredménytelenül. 2011-ben mindkét rendezvény lebonyolításához a szolgálat dolgozói összefogása mellett adományokat gyűjtöttek és támogatókat is megkerestek.

2011 nyarán is lehetőségük volt a hajdúhadházi dolgozó szülők 6-12 éves gyermekeinek részt venni a Kéthetes Nyári Napköziben július 18.-tól 29.-ig. A napközit a Mikrotérsgégi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Területi Irodája és a Fiatalok Képzését Szervező, Polgári Nevelését Támogató (FIKSZ PONT) Egyesület egymással karöltve biztosította idén 42 gyermek részére 10. alkalommal. A rendezvény hírnevét öregbítendő pályázatot írt ki az Egyesület „10 éves a Kéthetes Nyári Napközi” címmel.

A beérkezett pályázati munkákból és a gyermekek által a napköziben alkotott művekből, az elmúlt 10 év fotóiból, megjelent újságcikkeiből kiállítást rendeztek a Szilágyi Dániel Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola, Szakiskola aulájában. A kiállítás megnyitóját megtisztelte jelenlétével Csáfordi Dénes polgármester úr is.

A két hét alatt minden nap különböző kézműves foglalkozásokkal, közös játékokkal, udvari játékokkal várták a résztvevő gyermekeket

Éves gyermekvédelmi tanácskozás

A gyermekjóléti szolgálat az 1997. évi XXXI. Gyermekvédelmi törvény értelmében a gyermekek veszélyeztetésének megelőzése, a veszélyeztetés megszüntetése és a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezése érdekében szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el.

A 2011. év értékelésére vonatkozó Gyermekvédelmi tanácskozást 2012. március 29-én tartották meg.

2011-ben az alábbi jelenségek jellemezték a Gyermekjóléti Szolgálat munkáját

Az oktatási intézményekkel való együttműködés során ugyanazokat a problémákat tapasztalják (1543 jelzés érkezett az oktatási intézményekből),

- Igazolatlan iskolai mulasztások, - tapasztalatunk szerint az 50 óra igazolatlan hiányzás következményeként, az iskoláztatási támogatás felfüggesztése sem elegendő visszatartó erő a hiányzások számottevő csökkenéséhez.
- Iskola területének engedély nélküli elhagyása,
- Az iskola épületének és berendezési tárgyainak rongálása,
- Az iskola Háziarendjének folyamatos megszegése,
- Tanárokkal, iskolatársakkal szemben tanúsított tiszteletlen, sokszor provokatív, agresszív magatartás,
- Trágár beszéd,
- Érdektelenség, a tanuláshoz, iskolába járáshoz való negatív hozzáállás – a szülők és a gyermek részéről egyaránt-, motiválhatatlanság,
- Antiszoциális viselkedés (lopás, gyógyszer-, alkohol-, drog- abúzus)
- Gyermek személyiségfejlődését elősegítő vizsgálatokon való megjelenés elmaradása, terápiák elmulasztása.
- Továbbra is probléma, hogy egyre több a magatartászavaros, tanulászavaros gyerek
- A településen a magántanulók száma 2011/2012-es tanévben jelentősen nem változott
- Még mindig magas a gyermekkorúak és a fiatalkorúak által elkövetett szabálysértés és bűncselekmény és egyre fiatalabb korban követik el az első ilyen cselekményüket.
- Szolgálatuk nyilvántartást vezet a településen működő szabadidős programokról, mely mindenki számára elérhető, bár éppen azok a gyermekek nem veszik ezt igénybe, akinek a legnagyobb szükségük lenne rá.
- A deviáns magatartások 2011-ben is előfordultak, számuk a korábbi évekhez hasonló: alkoholizmus (kiskorúak alkohol fogyasztása), dohányzás, kábítószer, gyógyszerfogyasztás, korai terhesség, prostitúció (anya prostituált, ill. fiatalkorú prostituált), játékgépezés, szülők kamatos pénzeket vesznek fel (uzsora), eladósodnak, családon belüli erőszak (szülők közötti verekedés, veszekedés)
- 2011-ben nőtt a védelembe vett gyermekek száma, azonban az együttműködés még ezzel a hatósági intézkedéssel sem biztosított.

A hatósági intézkedés miatti gondozotti létszám ugrásszerű növekedése az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével együtt járó védelembe vételből adódhatott.

- Fertőző betegségek 2011-ben is előfordultak (ótvár, tetű, Tbc, nemi betegségek). Ezek, a gyermekvédelemben dolgozók testi épségét is veszélyeztetik.

A problémák megoldására évek óta javasolták és továbbra is javasolják:

- Elengedhetetlen a Gyermekvédelmi törvény által meghatározott családgondozói létszám biztosítása, figyelembe véve a település speciális helyzetét.
- Bár az oktatási intézményekben - általános iskolák- főállású gyermek- és ifjúságvédelmi felelős dolgozik, az iskolai szociális munka jelentős részét még mindig a gyermekjóléti szolgálat végzi.

A város és a nagy létszámú gyermek és fiatalok lakosság érdekeit szem előtt tartva javasolják, hogy az oktatási intézményekben főállású iskolapszichológus kerüljön alkalmazásra.

Továbbra is hangsúlyozzák, hogy a településen élő valamennyi család, gyermek ki van téve annak a veszélynek, hogy a segítség, támogatás nélkül felnövő gyermekek generációja helyrehozhatatlan társadalmi feszültséget generál. Azok a gyermekek, akik ma nem kapják meg a célzott, hathatós segítséget, mentális, érzelmi, értelmi károsodásokat szenvednek, mely hatással lesz felnőtt életükre, és ennek következményeként városunk közbiztonságára, közhangulatára, élhetőségére. A gyermekjóléti szolgálat ennek a helyzetnek a megoldásában egyedül tehetetlen, elengedhetetlen a városvezetés, helyi szakemberek összefogása, cselekvő együttműködése.

II Gyermekek Napközbeni Ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása:

- Gyermekek napközbeni ellátása

Bölcsőde

Hajdúhadházon 2011. évben - 2008. március 01-től - a Hajdúhadházi Többcélú Kistérségi Társulás keretein belül működő Hajdúhadházi Mikrotérségi Intézményfenntartó Társulás által fenntartott Hajdúhadházi Mikrotérségi Bölcsőde Működik. A Bölcsőde székhelye Hajdúhadház városban, telephelye Téglás városban van. Ellátási területe Bocskai kertre, Hajdúhadházra és Téglásra terjed ki. A férőhelyek száma 2011 évben: Hajdúhadházon 24, illetőleg Téglás városban 48, azaz összesen 72.

A hajdúhadházi székhelyen 2011 évben két csoportszobában működött az ellátás.

2012 évben az új hajdúhadházi bölcsőde székhelyépületének átadásával további 4 csoportszobában 48 új férőhely került kialakításra, a korábbi székhelyépület pedig 14 férőhelyes telephelyként működik tovább. Összesen tehát 2012 évben Hajdúhadházon már 62 bölcsődei férőhely áll az ellátott gyermekek rendelkezésére.

Ehhez a férőhelyszám ellátáshoz 17 fő főállású és 1 fő szerződéses dolgozó van létszámban.

Csecsemő- kisgyermeknevelők, 7 órát töltenek a csoportban és a 7. órán túl elláthatják, akár bölcsődén kívül is munkaköri kötelezettségüket családlátogatás, játékvásárlás.

Ebben az 1 óra hosszában kell az adminisztrációjukat /üzető füzet, törzslap, fejlődési napló/ elkészíteni, illetve ezt az órát használhatják felkészülésre, csoport életének megszervezésével kapcsolatos teendőkre, tehát a munkaköri feladataik ellátásával kapcsolatos tevékenységek ellátása.

A bölcsődében a gondozónők heti váltásban végzik munkájukat.

A technikai dolgozó a takarításon kívül, gyermekfelügyeletben is nagy szerepet tölt be, segíti a gondozónők munkáját, hogy a folyamatos napirend gördülékenyen menjen.

A Mikrotársági Bölcsődével munkaviszonyban áll egy Gyermekorvos, aki szerződéssel látja el feladataikat a bölcsődés gyerekek körében, heti 4 órában.

Az ellátás, mint gyermekjóléti alapszolgáltatás a 0-3 éves korú kisgyermekek gondozását, nevelését, napjainknak tudatos tervezését, az egymást követő események sorrendjének megszervezését, meghatározását, betartását jelenti egy meghatározott napirend szerint, mely figyelembe veszi a gyermekek otthoni napirendjét, a gyermekcsoport életkori összetételét, a gyermek testi, lelki szükségleteit.

A bölcsőde az intézmény, ami a kisgyermeknek az első közösségét biztosítja, a szülők elfoglaltsága idején ellátja gyermeküket.

Ez a gyermekek napközbeni ellátása: felügyeletet, biztonságot, szeretetet nyújt a kisgyermeknek.

A szolgáltatás alapja a kisgyermek tisztelete és szeretete, erre épül a szakmai ismeretek és eljárások alkalmazása.

Az elmúlt évek tendenciája azt mutatja, hogy nagyon nehéz egy-egy munkahely megtartása, komoly feladat az elsődleges munkaerőpiacon maradás. Ehhez szükséges és egyre inkább igényelt-szolgáltatást tud nyújtani a bölcsőde.

Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a családi nevelésre, támogatást nyújt a családoknak, a szülői szerepvállaláshoz. Mindezt oly módon, hogy egyenértékű partneri kapcsolat kialakítására törekszik, hiszen **céljuk** egy: *a kisgyermek kiegyensúlyozott fejlődése.*

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermekek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei gondozás-nevelés kialakításában, és a családokat is segíti a gyermeknevelésben.

A Hajdúhadházi Bölcsőde napközbeni ellátást nyújtó intézményként a következő szakmai alapelvek szerint működik: gondozás-nevelés egysége, egyéni bánásmód és személyi állandóság biztosítása, saját gondozónői rendszerrel. Fontos az aktivitás, az önállóság segítésének támogatása, pozitív megnyilvánulásokra való támaszkodás, a rendszeresség és fokozatosság elvének biztosítása.

A gyermek a családé és a legjobb helye a családban van. A bölcsőde képzett gondozónőivel és az alkalmazott nevelési módszereivel segíti a családot és a gyermekeket. Ez a gyermek fejlődéséhez, közösségi szocializációjához vezet e periódusban, és a legintenzívebb módon fejleszti a kreativitását.

A bölcsődei élet megszervezése a jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendet foglalja magába. A napirendet úgy alakítják ki, hogy a gyermek egyéni igényeit időben kielégíthesse a gondozónő, de közben a közösség életében is áttekinthető rendszer legyen.

Megteremtve a biztonságérzetet, időben való tájékozódást, események előrelátását és az önállósodás lehetőségét.

A napirend az étkezések köré csoportosul. Fontos, hogy az egymást követő gondozási műveletek naponta ismétlődve, ugyanabban az időben és sorrendben történjenek, s azokat sietség nélkül, nyugodt, elfogadó hangulatban a gyermek aktivitására építve végezhesse el a gondozónő. Ez megteremti a biztonságérzetet, kiszámíthatóságot, az időben való tájékozódást, események előrelátását és az önállósodás lehetőségét.

Olyan családbarát bölcsődeként kívánnak működni, ahol az ellátás összhangban van a gyermek szükségletével, megfelel a szülők igényeinek.

A bölcsőde és a család közötti kapcsolat jellegének megváltozásával, a családok igényeihez igazodó új gyermekellátási formák bevezetésével, mellyel tágul a bölcsődével kapcsolatba kerülő családok köre, a kisgyermeket otthonnevelő szülők tanácsot és segítséget kaphatnak a gondozónőktől.

A bölcsőde által nyújtott különszolgáltatások:

- speciális tanácsadás,
- időszakos gyermekfelügyelet,
- játékkölcsönzés.

Ezeket a szolgáltatásokat azok a szülők vehetik igénybe, akik nem rendszeresen hozzák a bölcsődébe a gyerekeket. Például egy autóvezetési tanfolyamra járó, vagy alkalmi munkát vállaló szülő, kérheti az időszakos gyermek felügyelet szolgáltatásait, az elmúlt évben egy igény volt.

Folyamatos képzésekkel, továbbképzésekkel emelik szakmai munkájuk színvonalát.

A gyermekek a korszerű táplálkozási elvek és a nyersanyagnorma figyelembevételével megkapják mindazt a rendeletben előírt életfontosságú ételmi anyagot, ami az egészséges fejlődésükhöz nélkülözhetetlen.

A bölcsődében az alapellátáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

Törekszenek arra, hogy optimális mennyiségű illetve minőségű felszereltség vegye körül a gyerekeket. Ezt szolgálja játszó sarkok kialakítása; az egyéni játszási lehetőségek biztosítása /mese – építő – pihenő /.

A gyermekek környezetét és komfortérzetét, biztonságérzetét elősegítő berendezéseket, puhasarkokat alakítottak ki a pihenés és elmélyült egyéni játék érdekében.

A korcsoportonkénti játékkészlet megfelelő.

Vers-mese-mondóka-ének be van építve a gyerekek mindennapi játéktevékenységébe.

Játékeszközeiket folyamatosan tudták bővíteni, sok készségfejlesztő játékok beszerzése szülői segítséggel valósult meg. Például, Csillag csoportba járó kisfiú nagymamája segítségével három nagydoboz LEGO-t kaptak ajándékba.

Az Önkormányzati Minisztérium által sikerült felújítani a Bercsényi úti intézményt 2009.-ben. Nagy örömeinkre Észak- Alföldi Operatív Program pályázata jóvoltából 2011.-ben sikerült felépíteni egy korszerű előírásoknak, igényeknek megfelelő, kiszolgáló helyiségekkel ellátott szép új bölcsődét a Béke utcára.

Gyermekeink nevelésében egyre nagyobb támaszt nyújt és egyre nagyobb erőt képvisel a nyugalom és biztonság, melyet a szépen felújított bölcsőde sugall a gyerekek, szülők számára. Az elmúlt években a szűkös pénzügyi lehetőségek mellett jó kihasználtsággal működtették a bölcsődét.

Sajnos a kihasználtság aránya a 2011.-es évben megváltozott, míg eddig a szülők és az intézmény is tartotta magát a megállapodáson feltüntetett dátumhoz az óvodába távozás időpontját tekintve, most sok szülő idő előtt óvodába vitte a gyermekeit.

2011. május 31.-én:

- Gyvt.-ben részesült bölcsődénkben 3 fő /ingyen étkező/
- 3 vagy több gyermekes családban él 2 fő /50 %-os térítési díjat fizetnek/
- kedvezményben nem részesülők 26 fő /100 %-os térítési díjat fizetnek/

2011. december 31.-én:

- Gyvt-ben részesült bölcsődénkben 9 fő /ingyen étkező/
- 3 vagy több gyermekes családban él 4 fő /50 %-os térítési díjat fizetnek/
- kedvezményben nem részesülők 17fő /100 %-os térítési díjat fizetnek/

Az igényeket nem tudták kielégíteni, 2011- ben hosszú volt a várólista a Működési engedély elhúzóda miatt, most minden igényt ki tudnak elégíteni.

A Magyar Államkincstár nagyon szigorúan fogja venni a Működési engedélyben megadott 48-14 férőhelyes ellátást, júniustól a napi létszámjelentéseket kötelezően tenniük kell, (működési engedély felülvizsgálata miatt jelenleg ez nem lehetséges) ezt a létszámot nem lehet túllépniük.

- Gyermek átmeneti gondozása

Helyettes szülői ellátás

Az önálló helyettes szülői ellátás kialakítása már 1999-ben megkezdődött a településen. A jelöltek elvégezték a megfelelő tanfolyamot. 2000-ben, a képviselő-testület határozatában létrehozta az alapító okiratot, illetve elfogadta a helyettes szülőkkel kötendő megállapodás-tervezetet.

A Hajdú-Bihar Megyei Közigazgatási Hivatal Megyei Gyámhivatala GYH. 3854/2/2003. számú 2003. május 16.-án kelt és 2003. június 5.-én jogerőre emelkedett határozatával a helyettes szülői szolgáltató tevékenységet engedélyezte. A szolgáltató tevékenységet egy fő látja el a településen, az elhelyezhető gyermek száma: 2.

Ugyanakkor 2011. évben - és a mai napig sem - még senki nem vette igénybe a helyettes szülői ellátásformát. Az eddigi tapasztalatok szerint - probléma esetén - a szülők a gyermek, valamint a családok átmeneti otthonát választják. A jövőben megfelelő módot keresünk a lakosság tájékoztatására a helyettes szülői ellátás kapcsán. (Pl.: helyi sajtó)

Ez az ellátás az átmeneti otthonokkal ellentétben, helyben áll rendelkezésre, és sokat segítene azokon a családokon, ahol a szülők akadályoztatásuk (pl.: kórházi kezelés, műtét) miatt a gyermek felügyeletét a rokonok, nagyszülők segítségével nem tudják megoldani. Ezzel mellőzhető lenne a hatósági intézkedéssel járó gyermekvédelmi gondoskodás (ideiglenes hatályú elhelyezés), és a gyermeknek iskolát sem kellene váltani, környezetüktől teljesen nem szakadnának el.

4.) Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A polgármesteri hivatalban a jegyzői hatáskörre vonatkozó gyámhatósági feladatokat – akárcsak az elmúlt években – jelenleg is egy ügyintéző látja el. Nevezett 2003. augusztus 01.-től látja el e feladatokat, általános szociális munkás főiskolai oklevéllel. Múlt évben 1440 alszámmal és 651 alapszámmal iktatott gyámhatósági irat érkezett a hivatalhoz. A jegyzői gyámhatóság határozatainak száma pedig 410 volt. Az ügyiratforgalom és a döntések száma jelentős növekedést mutat 2010 évhez képest, jelezve a problémák mértékének növekedését.

I.) Veszélyeztetett gyermekek:

A tavalyi év december 31.-én 460 család 879 veszélyeztetett kiskorúja volt nyilvántartva. 2011-ben 592 gyermek került felvételre a nyilvántartásba és 461 gyermeket töröltünk onnan. Az 592 kiskorú közül 283 környezeti, 105 magatartási, 141 anyagi és 63 egészségi okból vált veszélyeztetetté. Ugyanakkor 16 alkoholizmus, 25 a lakáskörülmények miatt is veszélyeztetett volt. Sajnos összességében megállapítható, hogy - akárcsak a korábbi években - 2010. évhez képest is a veszélyeztetett gyermekek száma 2011 évben is emelkedett.

II.) A védelembe vétel adatai:

2010. évben a nyilvántartott, védelembe vett kiskorúak száma 142 volt. 54 gyermek esetében környezeti, 41 gyermeknél szülőnek felróható magatartási és 15 alkalommal gyermeknek felróható magatartási okból került sor az intézkedésre.

61 esetben a gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján és 8 ízben más szerv jelzésére történt a védelembe vétel.

Tavaly 69 gyermeket vettünk védelembe és 41 kiskorú gyermek esetében a védelembe vétel megszűnt. Védelembe vett gyermekek 44 családban élnek. A védelembe vétel keretében 35 esetben állapítottunk meg a gyermek számára - kifogásolt magatartásának megszüntetése érdekében - magatartási szabályokat, 45 ügyben figyelmeztettük a szülőt helytelen magatartásának megváltoztatására. A városi gyámhivatalnál 9 gyermek esetében kezdeményeztünk eljárást. Két éve zajló sikertelen védelembe vétellel érintett gyermekek száma: 17.

III.)Ideiglenes elhelyezés:

2011 évben 3 kiskorú gyermeket helyeztünk el ideiglenesen. E gyermekek közül 2 nevelőszülőnél, 1 gyermekotthonba került elhelyezésre.

IV.)Családi jogállás rendezése:

A tavalyi év folyamán 105 újszülöttet anyakönyveztek apa nélkül, ezek közül 98 gyermeknek rendeződött a családi jogállása teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal.

5.) A városi gyámhivatal feladatai és az általa tett hatósági intézkedések

A Hajdúhadház Városi Gyámhivatal az 1997. évi XXXI. tv. alapján 1997. december 1-jén került felállításra. A gyámhivatal mint önálló irodai szervezeti egység a Hajdúhadház Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2011.(I.18.) önkormányzati rendelete értelmében 2011. január 18-án megszűnt, a Polgármesteri Hivatal Hatósági és Igazgatási Irodáján belül a Szociális Csoporttal került összevonásra.

Fentieknek megfelelően a gyámhivatalt csoportvezetői besorolással a szociális csoport és városi gyámhivatal vezető vezeti, míg szakmai irányítását a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala látja el. A gyámhivatal feladatait a székhelyén működő önkormányzat polgármesteri hivatalának önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező ügyintézője végzi. A munkáltatói jogok gyakorlója a Jegyző. Jelenleg a fentebb felsorolt feladatokat 3 fő (a jogszabályban előírt képesítéssel rendelkező ügyintéző) látja el, 2009. március 16-tól 1 közfoglalkoztatott ügykezelő segítségével.

Illetékességi területe más településre továbbra sem terjed ki, csupán a székhely településre Hajdúhadházra. Megbízási szerződéssel a hivatásos gondnoki feladatokat 1 fő látja el. A gyámhivatali ügyintézők az elmúlt évben továbbképzésen nem vettek részt

2011 évben a Gyámhivatalhoz érkezett ügyiratok száma 4471, ebből alapszám 512, alszám 3959. Meghozott döntések száma 727 (640 határozat, 87 végzés), melyből államigazgatási úton megtámadott döntések száma 4 volt. A fellebbezéssel megtámadott határozatok közül a jogorvoslati eljárás során 3 esetben került sor másodfokú hatóság által helybenhagyásra, 1 esetben új eljárás lefolytatására.

2011. évben 4 gyermek esetében került sor gyámhatóság, 3 gyermek esetében rendőrség által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezésére. Az ideiglenes elhelyezést követő gyámhivatali felülvizsgálat során hozott döntések közül 7 gyermeknél átmeneti nevelésbe vétel elrendelése volt indokolt.

Családi jogállás rendezésére 28 esetben került sor (képzelt apa bejegyzés, apaság bírósági megállapítása, apai elismerés), a 2011-es évben apaság vélelmének megdöntése iránti perindításhoz 1 esetben járultak hozzá eseti gondnok rendelése útján.

Az elmúlt évben 4 kiskorú családba fogadásához járult hozzá a gyámhivatal, jelenleg 11 gyermek nevelkedik családba fogadónál.

Kapcsolattartás kezdeményezésére 92 esetben került sor, mely 84 esetben zárult szabályozással.

Szülői felügyelet megszüntetése iránt 2 esetben kezdeményezett pert a gyámhivatal.

Továbbra is jelentős az átmeneti nevelésbe vett gyermekekkel kapcsolatban tett gyámhatósági intézkedések száma, mely 61 gyermeket érint.

Tartós nevelésben 3 kiskorú gyermek nevelkedik.

Átmeneti nevelésből kikerült fiatal felnőttek közül 14 fő részére állapítottak meg utógondozói ellátást, míg az átmeneti nevelés megszüntetése folytán 10 fő részére rendeltek utógondozót.

A Hajdúhadházi Gyámhivatalnál igen jelentős a gyámság alatt álló kiskorúak száma, mely összesen 115 gyermeket érint. Ebből 11 gyermek esetében családba fogadó személy látja el a gyámságot, 40 gyermek esetében harmadik személy, 30 gyermek esetében hivatásos gyám, 10 gyermek esetében nevelőszülő, 24 gyermek esetében gyermekotthon vezető. Számadásra kötelezett gyámok száma: 28 fő. 2011. évben 36 gyermek került ki a gyámság alól, közülük 17 nagykorú lett, 19 gyermek szülői felügyelet alá került.

A gondnokság alatt állók száma 60 fő, közülük bíróság által gondnokság alá helyezettek száma 60 (kizáró gondnokság alatt álló 41, korlátozó gondnokság alatt álló 19). A gondnoki feladatokat 46 főnél egyéb gondnok, míg 14 fő esetében egy hivatásos gondnok látja el. A számadásra kötelezett gondnokok 24 fő.

A gyámhivatal illetékességi területén 143 kiskorú rendelkezik ingó-, ingatlan vagyonnal, 75 fő gyámhatósági fenntartásos betétállománnyal. A betétben elhelyezett kiskorúak készpénze meghaladja a 30.030 ezer Ft-ot. A gondnokság alatt állók közül 29 fő rendelkezik ingó- és ingatlan vagyonnal, ebből 18 fő gyámi fenntartásos betétállománnyal. A betétben elhelyezett készpénz meghaladja a 17.747 ezer Ft-ot.

A pénzbeli ellátások közül gyermektartásdíj megelőlegezésére a tárgy évben 18 esetben indult eljárás, melyből 10 esetben került sor előlegezésre, míg 7 esetben megszűnt a megelőlegezés, elutasított kérelem 3 volt. Tárgy évben gyermektartásdíj megelőlegezése címén 29 gyermek után 5.025 ezer Ft került kiutalásra, mely a központi költségvetésből visszaigénylésre került.

Otthonteremtési támogatás megállapítása iránt 8 kérelem érkezett, melyből 5 esetben került sor a támogatás megállapítására, 3 esetben elutasítására. Támogatásként 6.581.000 Ft. került kifizetésre, mely szintén visszaigényelhető a központi költségvetésből.

Fentiekén kívül a gyámhivatal feladat- és hatáskörében más egyéb hatósági intézkedéseket is eszközölt, melyről statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség nincs.

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala legalább négyévenként ellenőrzi a gyámhatóság gyámügyi és gyermekvédelmi hatósági tevékenységének jogszerűségét, melyre 2011. évben nem került sor.

A Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség az elmúlt év során a gyámhivatal előtt indult és jogerős érdemi döntéssel befejezett gyermektartásdíj állam általi megelőlegezésére irányuló eljárások és érdemi döntések törvényessége tárgyában folytatott vizsgálatot. A vizsgálat eredményeként a gyakorlatban az ügyintézés során felmerülő kisebb jelentőségű eljárási hiba (hiánypótlásra történő felhívás kibocsátásának időbelisége) előfordulása miatt élt felszólalással.

Hajdúhadház Városi Gyámhivatalnál az átszervezéssel, a munkakörök bővítésével, továbbá az egyébként is megnövekedett feladatokra tekintettel a személyi feltétek nem elégségesek.

A gyámhivatal a feladatköréből adódóan gyermekek és többnyire beteg felnőttek ügyeiben jár el, az ő érdekükben hozza meg döntését – akár a szülők, egyéb hozzátartozók akaratával ellentétben is-, ezért a kollégáknak a legnagyobb körültekintéssel, jogi ismeretekkel és empátiás készséggel kell eljárniuk, 8-10 oldalas döntéseket meghozniuk. Erre tekintettel is probléma a gyámhivatali helyiségek zsúfoltsága, melyben az előző évekhez képest változás továbbra sem következett be.

6.) A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai:

2011. évben a gyermekjóléti intézményeknél fenntartói ellenőrzésre nem került sor.

7.) Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Az elkövetkezendő évek - továbbra is - fontos feladata lesz továbbra is egy gyermekvédelmi koncepció megalkotása, amely tartalmazna helyzetfelmérést a lakosságra és a meglévő ellátásokra, szolgáltatásokra vonatkoztatva, valamint részletesen meghatározná azokat a hiányosságokat, amelyek terén fejlesztésre van szükség.

2011 évben látható volt, hogy a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások esetében a gyermekjóléti szolgálatnál súlyos gondot okozott az épület kis mérete, kevés helyisége, folyamatosan romló állaga. Külön-külön várakozó helyiségre van szükség a családsegítő szolgálat és gyermekjóléti szolgálat részére. Biztosítani kell az akadálymentesítést is. A feltételek biztosításához az önkormányzat az ÉAOP-4.1.3./A-2008-0023 projektazonosító alatt pályázatot nyújtott be azzal, hogy a Dr. Földi János Általános és Művészeti Iskola Szabó Gábor utcai tagiskolájában kapjon helyet a Szolgálat hajdúhadházi irodája. Ott pályázati forrásból korszerű családsegítő és gyermekjóléti szolgálat létesíthető. A projektmenedzser kiválasztásáról a képviselő-testület 2008. június 23-án döntött. A pályázat nyert, a támogatási szerződés 2009. július 13-án megkötésre került. A tervezés, a műszaki ellenőr és a bonyolító kiválasztása megtörtént. A kivitelező kiválasztása szintén közbeszerzési eljárás keretében történt. A kivitelezési munkálatokat végző vállalkozóval 2010. március 08-án kötött megállapodást az önkormányzat. A befejezési határidőt 2010. május 16. napjára tűzték ki. A projektmenedzser azonban a kivitelezési munkák megkezdését követően azt tapasztalta, hogy a nyertes ajánlattevő nem a felhívás dokumentációjának megfelelő műszaki tartalommal nyújtotta be az ajánlatát.

Ennek megfelelően 2010. március 26-án az önkormányzat az építési beruházást, az ügy kivizsgálásáig felfüggesztette. Tekintettel arra, hogy az önkormányzat a kivitelezővel nem tudott megegyezni, in-house beszerzéssel a Városgondnokságot bízta meg a kivitelezéssel.

A Városgondnokság azonban személyi és tárgyi feltételek hiányában a kivitelezést nem tudta elvégezni. Ezért újabb közbeszerzési eljárás indult, a bonyolító kiválasztása megtörtént. Az újabb kivitelező kiválasztására meghívásos eljárás keretében kerül sor. Az ajánlattételi határidő 2011. április 29-én járt le. Ekkor volt a boríték bontás is. A vállalkozási szerződés megkötésére 2011. május hónapjában volt. A kivitelezés 2012 év január hónapjában zárult, jelenleg a működési engedélyezés van folyamatban a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalánál, mint engedélyező hatóságnál.

A szülőkkel, gyermekekkel történő rendszeres kapcsolattartáshoz saját gépkocsi működtetésére lenne szükség, hiszen a település külső részein élő családoknál időigényes és az időjárás miatt sok esetben nehézkes gyalogosan, vagy kerékpárral környezettanulmányt készíteni.

A létszám 2006-os évben még nem felelt meg a vonatkozó jogszabálynak, 2006. január 01.-től létszámbővítés miatt valamelyest javult a helyzet. 2007 évben viszont - forráshiány miatt - létszámleépítést kellett alkalmazni. Ezt követően újabb létszámbővítés történt.

Gépkocsi beszerzésére csak pályázati lehetőségek kihasználásával látszik esély.

A bölcsőde tavaly többször is 160 %-os kihasználtsággal működött, a megengedett 120 %-hoz képest. Sajnos folyamatosan előfordult 2011 évben, hogy az intézményvezető hely hiány miatt nem tudott gyermeket felvenni.

Mivel a településen az anyák egyre növekvő munkavállalása miatt folyamatosan nő az igény a bölcsődei ellátásra, ezért nagy szükség volt a hajdúhadházi székhely intézmény bővítésére. 2008. évtől működik a Mikrotérségi Bölcsőde, Hajdúhadház székhellyel, Téglás tagintézménnyel és Bocskai kert, Hajdúhadház, Téglás ellátási területtel. Fontos azonban kiemelni, hogy mind a hajdúhadházi, mint pedig a téglási tagintézmény 24, illetve 48 férőhelyének kihasználtsága maximális. Így mindenképpen jelentős változás, hogy immár 2012 évben megtörtént a hajdúhadházi székhely áthelyezése az új Uniós támogatással épült 48 férőhelyes épületbe, míg a korábbi székhelyépület telephellyé vált 14 férőhelyet biztosítva az ellátott gyermekeknek. Így a téglási telephellyel együtt a Mikrotérségi Bölcsőde férőhelyeinek száma összesen 110 lett.

8.) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Hajdúhadház Városi Önkormányzat képviselő-testülete a város bűnmegelőzési koncepcióját 2004. április 08.-án az 51/2004 (IV.08.) H.Ö. számú határozatával fogadta el. A koncepció I pontjában az általános alapelvek kerültek rögzítésre. Nevezetesen elsőként a bűnmegelőzés fogalma, majd az alkotmányos követelmények a bűnmegelőzéssel kapcsolatban. Azon belül meghatározta a jogállamiság elvét, az arányosság elvét, a társadalmi kirekesztődés elkerülésének fogalmát, valamint az együttműködés elvét.

A II. pont részletesen tartalmazza a koncepció célját. A III. pontban kerültek felsorolásra a koncepció résztvevői, illetőleg itt lettek rögzítve azok a civil szervezetek és társadalmi önszerveződések, amelyekkel az önkormányzat képviselő-testülete együtt kíván működni.

A IV. pont részletezi Hajdúhadházon a beavatkozási területeket, valamint a bűnmegelőzésben kialakított prioritásokat.

A prioritások élén természetesen a gyermek -és ifjúságvédelem, különösen a fiatalkorú bűnözés megelőzése, csökkentése szerepel. Másodikként a város biztonságának fokozása, harmadikként a családon belüli erőszak megelőzése, negyedik pontként az áldozattá válás megelőzése, az áldozatok segítése, illetőleg végül de nem utolsó sorban a bűnismétlés megelőzése lett meghatározva.

A prioritások meghatározzák azokat a szerveket, szervezeteket, amelyek részt vállalnak az adott területen, és tartalmazzák a megvalósítandó feladatokat.

Az V. pont a koncepció megvalósulásának módját rögzíti. Nevezetesen a képviselő-testület az önréből való finanszírozás mellett, pályázati úton nyert támogatásból, illetve támogatásokból kíván fellépni a koncepcióban megfogalmazott helyi bűnmegelőzés érdekében.

A biztonságosabb Hajdúhadház reményében olyan komplex jelzőrendszert kíván létrehozni, melynek tagjai együttesen, gyorsan reagálva, a körülményeknek megfelelően tudják a felmerülő problémákat megoldani, kezelni.

Összegzés:

Értékelve tehát a 2011-es évet megállapítható, hogy Hajdúhadház Városi Önkormányzat a vonatkozó jogszabály szerint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról megfelelően gondoskodik. Az önkormányzat és az intézmények között szoros az együttműködés. Napi kapcsolatban állnak egymással és az önkormányzattal. Folyamatos az információcsere.

A tárgyi és személyi feltételek vonatkozásában a Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat még a 2012. év során megfelel majd a vonatkozó jogszabályoknak.

A Mikrotérségi Bölcsőde férőhelybővítése és új épületbe költözése a székhely vonatkozásában megtörtént, s így már 110 férőhelyen tudja fogadni a bocskaikerti, hajdúhadházi és téglási 0-3 éves korú kisgyermeket.

Továbbra is kidolgozásra vár a következő években településünkön egy olyan már fentebb említett gyermekvédelmi koncepció, amely különös hangsúlyt helyez a krízishelyzetben lévő családok gyermekeinek ellátására. Megjelöli a területen jelentkező hiányosságokat és kitűzi a fejlesztés irányát, valamint a megvalósítás módját, menetét. Ez annál is inkább fontos lenne, mert 2004. évben elkészült és 2009. évben aktualizálva lett a település szociális szolgáltatástervezési koncepciója, amely megállapította, hogy a településen a fiatalok nagy aránya miatt a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokra legnagyobb az igény a lakosság körében.

Kérem a Tisztelt Képviselő- testületet, hogy a 2011. évi értékelést szíveskedjen elfogadni.

Hajdúhadház, 2012. május 14.

Tisztelettel:

Csáfordi Dénes s.k.
Polgármester

Az értékelést összeállította:

/:Kovács Tamás:/
általános igazgatási csoportvezető